

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Statistikkavdelingen

Saksbehandler: Hanne Rasch

Telefon: 92665796

Vår referanse: 19/8767

Deres referanse: 19/19346

Dato: 05.08.2019

Tolldirektoratet
Att:
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Fra: Hanne Rasch
Adm.enhet: Statistikkavdelingen
Telefon: 92665796

Til: Tolldirektoratet

Høring - nye oppdelinger i tolltariffen 2020

Viser til høring fra Tolldirektoratet om forslag til endringer i Tolltariffen 2020. Fiskeridirektoratet har gjennomgått høringsnotatet og har følgende kommentarer til forslag fra Sjømatrådet om nye koder i kapittel 3 og Tolldirektoratets vurdering av disse:

Innledende kommentarer

Fiskerimyndighetene har et behov for at Tolltariffen har mest mulig oppdeling ved at alle fiskeslag som eksporteres har egen varekode samt at de produktgrupper som enten vi eller næringen ser hensiktsmessig å skille har egen varekode fordi:

- Det jevnlig legges frem makrokalkyler eller vi selv ser tegn på et mulig avvik mellom hva som landes og hva som eksporteres av vill fisk i Norge. Slik påstander eller tegn er vanskelig å avkrefte/ bekrefte på grunn av usikkerheten knyttet til hvordan fangst faktisk føres i eksportstatistikken.
- Behov for å identifisere / følge utviklingen i salg og eksport av bestemte arter som er satt under særlig overvåkning.
- Behov for å følge bestemte vareparti / fangst for enkeltfartløy.
- Generelt sett arbeider direktoratet for å etablere flere referansepunkter for fangst i hele verdikjeden.
- Økt digitalisering tilsier også at det vil være mulig øke spesifisering graden uten at belastningen på oppgavegiver økes.

- Alle disse forholdene taler etter direktoratets syn for at man bør øke detaljeringsgraden hva angår varekoder i eksportstatistikken.

Kommentarer til de enkelte forslag:

Torsk – herunder skrei

-Sjømatrådet foreslår justeringer i oppføring av skrei fordi eksisterende koder ikke er teknisk gjensidig utelukkende. Fiskeridirektoratet støtter forslaget med de samme begrunnelser og vil vise til innledningen hver det er problematisert at det ikke er mulig å regne seg fra landing til eksport. Problemstillingen ved skrei her er den samme som i mange sammenhenger der fiskeslag/ produktgrupper slås sammen. Både næringsutøveren som skal velge et varenummer og den som skal utarbeide en statistisk oversikt til bruk i næringsøyemed eller til bruk i offentlig statistikk står i dag overfor samme problem. Hvilken kode skal benyttes i eksportdokument og hvilken kode skal regnes med i tallmaterialet som legges til grunn for den statiske oversikten? Statistikken får store svakheter og det blir vanskeligere å følge leveranser samt avdekke eksport av sårbare/ rødlistede arter.

Det som Tolldirektoratet fremstiller som ekstra byrde med å føre eget nummer for en vare eller produksjonsform av varen vil i praksis ofte bli motsatt, en jobb med å velge samlegruppe eller hva som skal med i statistikken fordi gruppene er upresise og til dels ikke teknisk, gjensidig utelukkende. Her vises det også til økt digitalisering innledningsvis. Dette tilsier at det vil bli enklere for brukerne å øke spesifikasjonsgraden. Om føringen av en ekstra kode skulle føles byrdefullt for næringsutøver mener vi også at dette er noe de må tåle for å forsyne seg av fellesskapets ressurser.

-Sjømatrådet foreslår egne oppdelinger for skrei med og uten hode. Fiskeridirektoratet støtter forslaget med de samme begrunnelser.

Biprodukter av torsk, kveite og blåkveite

Sjømatrådet sier handelen med biprodukter er økende, spesielt for torsk, kveite og blåkveite. Fiskeridirektoratet støtter forslagene deres om egne undergrupper på biproduktene for disse artene, med de begrunnelser som fremgår. Vi kan tilføye at de tre nevnte fiskeslag alle er av stor økonomisk betydning. Blåkveite og kveite er også definert som sårbare arter og således underlagt særskilte reguleringer. Begge disse vil det derfor være viktig å kunne følge i hele verdikjeden for å få best mulig kontroll på det faktiske uttaket. Dagens bruk av samlekoder for biprodukt gir mulighet for å gjemme faktisk ulovlig fangst som biprodukt i en samlegruppe. Faktisk uttak blir da feil og grunnlaget for forskernes beregninger blir feil.

Vi minner om at fiskebestandene ikke er nasjonale, de fleste forvaltes av flere nasjoner i fellesskap. At noen bestander overbeskattes kan få negativ effekt på hele økosystemet og derved næringens og norsk økonomi. Felles forskning og forvaltningstiltak er nødvendige.

Under er en liste over prioriterte bestander i 2019. Blåkveite er også en art som i en årrekke har ligget og tangert mot særlige behov for tiltak fordi den er begrenset og samtidig har stor verdi, selv om blåkveite ikke står på årets særlig prioriterte liste som gjerne er særlig sårbare eller overbeskattede arter.

Tabell 1: Prioriterte bestander i 2019 (Fra dokumentasjonen for årlig reguleringsmøte for fiskeriene 2019)

Bestand	Merknader
---------	-----------

Blålange	Forslag i reguleringsmøtet V-18
Breiflabb	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Kveite	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Kysttorsk (nord og sør)	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Kongsnegl	Vurdere etter forvaltningsprinsippet
Leppefisk	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Pigghå	Se vedlagte handlingsplan
Sjøkreps	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Sjøpølse	Se vedlagte handlingsplan
Skater	Se vedlagte handlingsplan
Snøkrabbe	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Stillehavsstøters	Vurdere og følge opp forvaltningstiltak
Vanlig uer	Se vedlagte handlingsplan
Ål	Se vedlagte handlingsplan

Pelagisk Sildelapper

Sjømatrådet foreslår for andre år på rad at sildelapper deles ytterligere inn mellom NVG sild og nordsjøtsild utfra at næringen mener en slik oppdeling er hensiktsmessig. Fiskeridirektoratet støtter oppdelingen. De to sildeartene er vesens forskjellig med tanke på geografisk fordeling, hvem vi forvalter artene sammen med og derved reguleringer og kvoter. Manglende oppdeling på art gir mulighet til eksport av art med feil kode som medfører feil i datagrunnlaget som legges til grunn for forvaltningen av de to ulike bestandene.

Lodde

Sjømatrådet foreslår at lodde, som i dag føres under 03.02.4900, får et eget varenummer. Fiskeridirektoratet støtter Sjømatrådets forslag med de begrunnelser de legger til grunn.

At samlegruppen «har ordet i 96 % har ordet lodde i seg ...og dermed allerede i praksis er et varenummer for lodde» fremstår som en svært upresis måte å skille varekategorier. Dette har ikke et presisjonsnivå som er egnet for statistikkproduksjon eller ressurskontroll av fiskeriene.

Lodde er en spesiell art, der uttaket varierer sterkt av flere grunner. Fisket etter lodde i Barentshavet har vært stoppet i flere perioder. Norske fiskefartøy har imidlertid også kunnet delta i sommerloddefisket på Jan Mayen. Begge disse bestandene forvaltes sammen av flere land. Korrekt statistikk over eksportert vare blir derfor viktig.

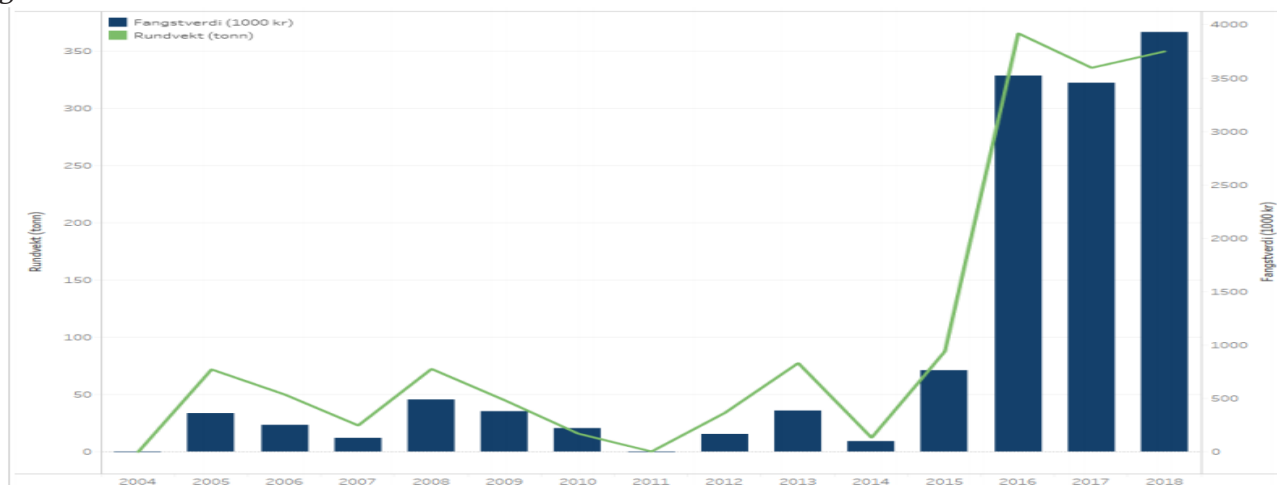
Snegler – kongsnegl

Sjømatrådet foreslår egne varenumre for kongsnegl, ett nummer for fryst kongsnegl og et annet nummer for «andre tilstander». I dag må arten føres under en eller annen samlekode.

Formålet med endringen er å gjøre registreringen for aktørene enklere samt sikre et mer presist tallgrunnlag for statistiske formål. Fiskeridirektoratet støtter dette forslaget, og begrunner dette med den raske økningen i uttak og omsetning av denne sårbare arten (vist i figur 1 under).

Figur 1 Fiskeridirektoratet: Statistikk over utviklingen av landinger av Kongsnegl i Norge, i vekt og verdi.

Som det fremgår av tabell 1 over er kongsnegl også en prioritert art i 2019. På norsk rødliste 2015 er kongsnegl oppført i kategorien LC (Livskraftig). I kartet nedenfor er registrerte funn av kongsnegl innrapportert til Artdatabanken markert.

16 Rapport MA 12-21 «Norsk kongsnegl», Produktetegenskaper og markedsmuligheter – oppdrag fra LURutvalget.

Overbeskatning av slike sårbare arter kan påvirke økosystemet negativt. Det er derfor viktig å ha mest mulig korrekt oversikt over det faktiske uttaket. Egne koder i eksportstatistikk som muliggjør bedre sporing av slike arter vil medvirke til dette.

For alle forslagene fra Sjømatrådet som vi støtter vil Fiskeridirektoratet tilføye følgende:

Vi opplever at det i økende grad stilles krav om fangstsertifikater og sporbarhet ved eksport av norsk fisk. Da er det viktig å kunne benytte varenumrene i Tolltariffen for å kunne sammenligne med registrert eksporter i TVINN. Da er det viktig med mest mulig presise varenumre.

De internasjonale kravene til Norge om å rapportere og dokumentere at vi har kontroll på arter vi deler med andre land og sårbare arter er også økende. Også her er varekodene i Tolltariffen sentrale.

Noen arter, fiskeri og produkter vil naturlig ha et mindre kvantum når en ser på fangst sammenlignet med andre arter. Kvantum eksportert bør ikke være eneste målestokk for om tariffnummer skal slås sammen med andre. Her kan det være fredede arter, sårbare arter og arter med stor verdi både i kroner og for samfunnet. Eksempelvis vil norsk tunfisk risikere å bli slått sammen med andre tariffier om mengde i kilo er eneste mål.

Vi har erfart utfordringer på alle arter som det er forsøkt å utføre makrosammenstillinger på. Konsekvensen er at resultatet vanskelig kan benyttes pga usikkerhet og dermed reduseres troverdigheten til resultatene. Dette er sammenstillinger vi har utført, og fortsatt forsøker å utføre sammen med Tollmyndighetene.

All marin fisk skal veies og føres på slutt- eller landingssted. Samarbeid med toll- og skatt har likevel vist at en del leveranser ikke blir registrert og omsettes «svart» ovenfor fiskerimyndighetene, men lures inn igjen i produksjonskjeden og omsettes videre «hvit» med tanke på toll og skatt. Norge eksporterer over 90 % av fisken og er av verdens største fiskeeksportører.

Dialog om bruken av Tolltariffen

Fiskeridirektoratet har et mangeårig godt samarbeid med Tollmyndighetene om kontroll av omsetning/ utførsel av fisk. Vi har imidlertid ikke opplevd å bli hørt i samme grad når det gjelder våre gjentakende innspill til endringer i Tolltariffen basert på det samme temaene vi beskriver i dette innspillet. Det kunne vært ønskelig at behov knyttet til Tolltariffen ble sett i sammenheng med dette samarbeidet. Vi vil vurdere å ta opp dette temaet mer formelt via samarbeidsgruppen eller på annen måte.

Med hilsen

Per Sandberg
direktør

Hanne Rasch
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Tolldirektoratet

Postboks 2103 Vika

0125

OSLO

Kopi til:

Aksel Eikemo

Anders Østreim

Anita Kjeilen Steinseide

Atle André Øinas

Finn Hov

Geir Blom

Hanne Rasch

Hilde Ognedal

Knut Johan Johnsen

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032

OSLO

Per Sandberg

Rune Mjørlund

Thord Monsen

